

**Atuartut meeqqat atuarfianniit soraarummeertartut ilinniaqqinnissamut
piareersimalluarnerunissaat aammalu meeqqat atuarfiat pitsanngorsarniarlugu
atarfisialammi naliliigallarnermi atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 21 maj
2002-meersumit tikkuussissutigineqartunut UPA 2012-ip tungaanut Naalakkersuisut
malinnaanissamut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat)**

Akissuteqaat

(Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerinninneq

Atuartut meeqqat atuarfianniit soraarummeertartut ilinniaqqinnissamut piareersimalluarnerunissaat aammalu meeqqat atuarfiat pitsanngorsarniarlugu atuarfisialammi naliliigallarnermi atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 21 maj 2002-meersumit tikkuussissutigineqartunut UPA 2012-ip tungaanut Naalakkersuisut malinnaanissamut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut Naalakkersuisut qujapput.

Atuarfik pillugu peqqussut maanna atuuttoq 2003-mi atuutileroq. Peqqussummi tunngavigineqartut naapertorlugit atuartut atuartitsinermik ukiuni qulini tamarmiusuni atuarsimasut siulliit 2013-imni atuarunnaassapput. Peqqussutip tassanilu tunngaviusut qanoq sunniateqarsimanersut taamanikkut aatsaat naliliivigineqavissinnaalissapput. Taamaattorli ukiut suli amerlanerusut qaangiuppata aatsaat tamanna pisinnaavoq, perorsaanikkut ineriertortitsiniarnerit arlalippasuit nunatsinni atuarfinni aatsaat ingerlanneqaleruttormata.

Taamaattorli piffissap qiteqqunnerani 2010-mi atuarfimmik naliliinerup inernerini paasinarsivoq peqqussut numatsinni atuarfinni tamakkiisumik suli piviusunngortinnejarsimangnitsoq. Pingaartumik illoqarfinni atuarfinni nunaqarfinnilu atuarfinni minnerusuni piviusunngortitsiniarnermi kinguaattooqqaqarpoq.

Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik Inerisaavimmik suleqateqarluni atuartunut 2010-mi atuarunnaartunut ilisarnaasiorsimavoq. Atuartut fagini ataasiakkaani assersuutigalugu danskisut, tuluttut matematikimilu angusaat kisiisa misissoraanni atuartut pisinnaasaat tamakkerlugit takuneqarsinnaanngillat. Akerlianik atuartut fagit saniatigut suliatigut piginnaasaat misissoraanni atuarfimmi angusat pitsaanerupput.

Atuartut 10 %-iisa missaat suliatigut sanngiitsorujussuartut isigineqartariaqarput. Taakku ima sanngiitsigaat aamma Meeqqanut Inuuusuttunullu Periussisami maanna Namminersorlutik Oqartussani suliarineqartumi sammisassatut isigineqartariaqarlutik. Akerlianik atuartut nukittuffilerujussuit 22 %-it missaanniippuit.

Akornanniittut atuartut pitsaasunit pitsaanerpaat 20 %-it missaanniippuit pitsaasuniillu pitsaannginnerpaat 48 %-it missaanniillutik. Pineqartut kingulliit tassaanerupput atuartut suliatigut pisinnaanikinnerusut, pingaartumik oqaatsitigut.

Inuuusuttut ilinniaqqinnissaannut tunngatillugu atuaqatigiit 42 %-iisa missaat ilinniakkamik aallartitaqarsimapput. Pingaartumik atuartut nukittuffillit pitsaasuniillu pitsaanerpaat ilinnialersarput.

Ilinniartitaanermut pilersaarutip siuariartornera ingerlaannassappat pingaartumik pisinnaanikinnerusut pitsasuniillu pitsaannginnerpaat tapersorsorneqassapput. Taakku oqaatsitigut sanngiitsuupput siunissamilu atuartut taakku tapersorsorneqarnissaat sammineqassaaq.

Atuarfik Nunap Immikkoortuini ineriaartortitsinissamut periusissami suliniarfiuvoq. Taamaattumik piffissap qiteqqunnerani naliliinermit kaammattuutigineqartut, kiisalu kommunit makku aallaavigalugit pisariaqartitaat suliniarfiilu aallaavigalugit atuarfik pillugu peqqussutip pivusunngortinnejarnissaata malinnaavagineqarnissaa nukittorsarnejarnissaalu pillugit Inerisaavik KANUKOKA-mik suleqateqarluni upernaaq manna kommuninik sisamanik taakkuninnga isumaqtigiissuteqarpoq:

- Atuarfimmik tamatuminngalu malinnaanermut pilersaarutissatut naatsorsuutigineqartunik naliliineq
- Inuuusuttunut atuarunnaartunut tunngatillugu taakku ingerlanerannik misissueqqissaarneq
- Atuarfiup inuuusuttullu ilinniarsiisa akornanni ilitsersuineq aqqtissiuussinerlu
- Atuartut immikkut pisariaqartitsisut
- Nunaqarfimmit illoqarfimmut – ilinniartut ineqarfiannut atuartut angerlarsimaffiannut ikaarsaariarneq
- Ilinniartitsisunik angalasoqartarnermik aaqqissuussineq ungasianiillu atuartitsineq
- Inuit nukissallit
- Nukissanik atuineq
- Kommunit atuartitsinermi tunngavigisanik sunniuteqarluartunik piviusunngortitsiniarnerannik malinnaaneq

Piffissap qiteqqunnerani naliliinerup toqqaannartumik kingunerisaanik Naalakkersuisut KANUKOKA-mik Inerisaavimmillu suleqateqarlutik pingaarnertut sammineqartuni makkunani atuarfik pillugu peqqussutip iluarsanneqarnissaanik pilersarusiorneq aallartereerpaat:

- Suliaqarfip najukkami toqqagassat fagit suliaqarfilli allat assigalugit suliaqarfittut qitiusumik aalajangersakkatut allanngortinnejarnissaa,
- Nunaqarfinni atuarfinnut tiimissatut ikinnerpaaffiliussanik iluarsiineq,
- Atuarfimmi siulersuisut piginnaatitaaffii suliassaalu,
- Ilinniartitsisut pikkorissarnejartarnissaannik ilinniarteqqinnejartarnissaannillu qularnaarineq, kiisalu
- Nalunaarutinik, taakkununnga ilanngullugit trininut siunertat, faginut siunertat ilikkagassatullu siunertat pillugit nalunaarummik naleqqussaaneq.

Aammattaaq oqaatigineqartariaqarpoq Naalakkersuisut KANUKOKA-mik suleqateqarlutik suleqatigiissitanik nunaqarfip illoqarfilli akornanni ikaarsaariarnerup atuartup atuaqqinnissaanut naleqqunnerpaamik pinissaata qularnaarnejarnissaanut kaammattuuteqartussanik pilersitsimmata.

Taamaattumik siunnersuutigineqartoq Naalakkersuisut tapersorsorpaat tunngaviatigulli isumaqarlutik atuarfik pillugu peqqusummik allannguinikkuinnaq atuartut angusaat allanngortinneqarsinnaanavianngitsut. Ilinniartitaanermut pilersaarummi siunertaasut kinguneqassappata ilinniartitaanernik aaqqissuussinerit tamarmik sulinertut ataqtigiissutut ingerlaavartutullu isigineqartariaqarput, tassani pilersarusiorneq, atuartitsineq naliliinerlu, kiisalu

ajornartorsiutaasunut tunngatillugu suliniarneq sulinerullutik ilinniarfitsinni tamani malinneqartussat.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut isumaqarput inuuusuttavut amerlanerusut atuartitaanikkut ilinniartitaanikkullu ingerlassappata ilikkariartortarnermut inunnulu isiginninneq allangortinneqartariaqartoq: Inuit tamarluinnarmik piginnaaneqarnerat, eqqortumik tapersersuinikkut atuartitsinikkullu ilinniarsinnaasut upperisariaqarlugulu upperissavarput. Tamatumunnga ilinniarfiit ilinniartut qitiutillugit ilinniartitsisariaqarput, tassani ilinniartut ilikkagaqarniarkkut pisinnaasaat pisariaqartitaallu atuartitsinermik pilersaarusiornermi tunngaviussallutik.

Naalakkersuisut taamatut oqaaseqarlutik siunnersuutip akuerineqarnissaa inassutigaat.